



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 17-11-26790 אופק קפיטל אשראי עסקי בע"מ נ' ש.ד. גל חלקים בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת שרה דותן

**מעוררת אופק קפיטל אשראי עסקי בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד חגואל ופדלון**

נגד

**משיבים 1.ש.ד. גל חלקים בע"מ
2.יגאל דובוקרוב
ע"י ב"כ עו"ד גיא אופיר**

פסק דין

1
2 ערעור זה מופנה כלפי פסק דינה של כב' הרשמת הבכירה ורדה שוורץ, בתיק תא"מ-10-34587
3 16 של בית משפט השלום בתל-אביב, שניתן ביום 29.10.2017. כן מופנה הערעור כלפי החלטת
4 כב' הרשמת מיום 8.1.2017 לפיה ניתנה למשיבים רשות להגן.

הרקע העובדתי

5
6 המערערת הגישה כנגד המשיבים בקשה לביצוע שטר-שיק שסכומו 44,500 ₪ משוך מחשבונה
7 של משיבה 1 ובערבות משיב 2, לפקודת ש.ל. כלים וציוד למטבחים בע"מ (להלן: "הנפרעת").
8 מועד פרעונו של השיק נרשם כ- 3.5.16.
9 השיק הוסב לידי המערערת על ידי הנפרעת בחתימת מנהלה שרון מנסור – כערב.
10 עובר לקבלת השיק מידי הנפרעת התקשר מנהלה של המערערת למשיב 2 ובשיחה שהוקלטה
11 בין השניים, אישר משיב 2 כי קיבל תמורה עבור השיק.
12 למרות האמור לעיל, חולל השיק בשל הוראת ביטול.
13 בהתנגדות המשיבים לביצוע השיק נטען כי, השיק הינו אחד מסדרה של שיקים שנמשכו על
14 ידי המשיבה 1 לפקודת הנפרעת, במסגרת עסקה לאספקת ציוד שסכומה כ- 800,000 ₪, אלא
15 שהציוד לא סופק. עוד נטען כי, למיטב ידיעתו של משיב 2, המערערת לא נתנה תמורה עבור
16 השיק, וזאת בהסתמך על שיחה טלפונית עם שרון מנסור מנהלה של הנפרעת.
17 בדיון שהתקיים בפני כב' הרשמת הבכירה, בתאריך 8.1.2017, נחקר משיב 2 וגרסתו ככל שהיא
18 נוגעת לתמורה אותה קיבלה המשיבה 1 עבור השיק, קרסה מניה וביה, לאחר שהוצגה לו
19 הקלטת השיחה בינו לבין מנהל המערערת בה הודה שהמשיבה קיבלה תמורה עבור השיק.
20 משכך, ניתנה על ידי כב' הרשמת החלטה לפיה יש ליתן למשיבים רשות להתגונן בטענה אחת
21 בלבד והיא שהמשיבה לא שילמה תמורה עבור השיק לנפרעת.
22



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 17-11-26790 אופק קפיטל אשראי עסקי בע"מ נ' ש.ד. גל חלקים בע"מ ואח'

1 התיק נקבע לשמיעת הוכחות ובפסק הדין נשוא הערעור נדחתה התביעה, מן הטעם
2 שהמערערת לא נתנה תמורה לנפרעת עבור השיק.

טענות הצדדים

3
4
5 המערערת חולקת על פסק הדין וטוענת כי, בהסתמך על הוראת סעיף 26(ב) **לפקודת השטרות**
6 [נוסח חדש], לא היה מקום ליתן רשות להתגונן, ומקל וחומר, שלא היה מקום להסתמך על
7 "גרסתה" של הנפרעת שהובאה בפני בית המשפט באמצעות תצהירו של שרון מנסור, אשר לא
8 התייצב לחקירה על תצהירו.

9 מנגד טוען ב"כ המשיבים כי, פסק דינו של בית המשפט קמא מעוגן בראיות שהוצגו בפניו
10 שכללו, בין היתר, את עדות מנהלה של המערערת שנמצאה בלתי מהימנה.

דיון והכרעה

11
12
13 סעיף 26(ב) לפקודת השטרות, המגדיר תמורה בת ערך מהי, קובע:

"אוחז תמורת ערך

14
15 **(ב) משניתן בזמן מן הזמנים ערך בעד שטר, רואים את האוחז כאוחז בעד ערך כלפי**
16 **הקבל וכלפי כל מי שנעשה צד לשטר לפני אותו זמן".**

17
18 לאור האמור לעיל, משנדחתה טענת המשיבים לפיה הנפרעת לא נתנה תמורה עבור השיק, היה
19 על כב' הרשמת לדחות את ההתנגדות, מכיוון שהטענה לפיה ככל הידוע לו המערערת לא נתנה
20 תמורה עבור השטר, אינה מהווה טענת הגנה בנסיבות העניין.

21 עתה נשאלת השאלה מה מעמדן של הראיות שנשמעו במסגרת ההליך העיקרי.

22 למען הזהירות אבחן את הקביעות העובדתיות והמשפטיות בפסק הדין.

23 כב' הרשמת הבכירה זקפה לחובת המערערת את העובדה שלא הגישה כתב תשובה והסתפקה
24 באמור בבקשה לביצוע שטר, אשר לא כללה התייחסות לתמורה.

25 אין דעתי כדעת כב' הרשמת. בבע"מ 2126/09 פלוני נ' פלונית מיום 3.9.2009 דן כב' השופט י'
26 דנציגר בחזקה הקבועה בסעיף 29(א) לפקודה ושב ומבהיר כי:

27 **"נטל ההוכחה הינו על הנתבע הטוען להעדר תמורה או לכישלונה, והתובע**

28 **על פי העילה השטרית אינו נדרש להזכיר בכתב התביעה את עסקת היסוד**

29 **ואת מתן התמורה (ראו: שלום לרנר דיני שטרות 222 (מהדורה שנייה, 2007)**

30 **(להלן: לרנר); זוסמן, לעיל, בעמ' 119-120). ואולם, אם התובע הזכיר**

31 **בתביעתו כי השטרות ניתנו בעבור עסקה פלונית, מקל הוא על הנתבע אשר**



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 17-11-26790 אופק קפיטל אשראי עסקי בע"מ נ' ש.ד. גל חלקים בע"מ ואח'

1 **כל שעליו לעשות הוא להוכיח כי במסגרת אותה עסקה נפגמה התמורה או**
2 **שלא היתה קיימת מלכתחילה (ראו: לרנר, שם). לעניין זה יפים הדברים**
3 **שנאמרו על ידי כבוד השופט [כתוארו אז] י' זוסמן:**

4 **'משהתנדבה המשיבה, כביכול, והקדימה רפואה למכה**
5 **וגילתה קבל עם ועדה בכתב-התביעה מה תמורה נתנה**
6 **לנתבע בעד השיקים, ואילו הנתבע מוכיח כי תמורה זו**
7 **לא קיבל בעד השיקים, מה חייב השופט לעשות? על-**
8 **כרחך אתה אומר, שעליו לדחות את התביעה.'**
9 **ובהמשך:**

10 **'...משגילתה לנו המשיבה את גירסתה, הרי היא**
11 **נתפסת עליה וחזקת התמורה מצטמצמת עכשיו; אם**
12 **יוכיח המערער שלא נתן לה את השיקים בעד אותה**
13 **עיסקה שהיא טענה לה, ייצא פטור'. [ע"א 164/62**
14 **שפירא נ' רבינוביץ, פ"ד יז(1) 341, 348 (1963); זוסמן,**
15 **לעיל, בעמ' 120]; והשוו רע"א 2157/07 אדאטו נ' רנתיסי**
16 **[פורסם בנבו], (2.8.2007)."**
17

18 לאור האמור לעיל, בדין נמנעה המערערת מלציין מהי התמורה שניתנה על ידה, ולנוכח
19 קלישות הראיות שבידי המשיבים, שבשלב ההחלטה בהתנגדות כללו עדות מפי השמועה בלבד,
20 אין לזקוף לחובתה התנהלות דיונית העולה בקנה אחד עם הוראות החוק והפסיקה.
21 גם המסקנה לפיה המשיבים הרימו את נטל הבאת הראיות לביסוס גרסתם, אינה יכולה
22 לעמוד, מאחר שכבי' הרשמת הסתמכה במסקנתה זו, בין היתר, על תצהירו של מנהל הנפרעת,
23 שלא התייצב לחקירה על תצהירו, וזאת לאור עדותו של מנהל המערערת לפיה מתן התמורה
24 היה על דרך של קיזוז ו"כל זאת מבלי לפרט כיצד וכאשר גרסה זו מועלית לראשונה על דוכן
25 העדים".

26 כאמור לעיל, לא היה על המערערת לפרט את נושא התמורה בבקשה לביצוע שטר, ומשנשאל
27 מנהל המערערת בסוגייה זו, הפנה למסמכי ההתקשרות בין המערערת לנפרעת ולדף פירוט
28 תנועות בחשבון העו"ש של הנפרעת אצל המערערת.

29 סבורה אני כי, לא היה מקום להחיל על המערערת בענייננו את ההלכה הדנה בהימנעות
30 מהבאת ראיות על ידי בעל דין, שעה שהמשיבים לא הביאו את מנהל הנפרעת לעדות, למרות
31 דחיות שניתנו להם לצורך זה.

32 יתרה מכך, כבי' הרשמת הסתמכה על גרסת הנפרעת כפי ש"הובאה" על ידי מנהלה בתצהיר,
33 אשר נמשך מהתיק בשל הימנעות המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהירו.

34 מן המקובץ עולה כי, המסקנה לפיה המערערת לא נתנה תמורה בעד השיק, לא נסמכה על
35 ראיות קבילות ומשכך, דינה להידחות.





בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 17-11-26790 אופק קפיטל אשראי עסקי בע"מ נ' ש.ד. גל חלקים בע"מ ואח'

1 לאור האמור לעיל, החלטתי לקבל את הערעור ולחייב את המשיבים בתשלום השיק נשוא
2 התביעה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 3.5.16 ועד למועד התשלום בפועל.
3 הוצאות הערכאה קמא, אם שולמו, יוחזרו למערערת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק
4 מיום התשלום.
5 המשיבים ישלמו את הוצאות הערעור בסך 10,000 ₪ (כולל מע"מ) בתוך 30 יום מיום קבלת
6 פסק הדין. ממועד זה ואילך ישא החיוב הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד למועד התשלום
7 בפועל.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לצדדים.

11 ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ח, 12 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

שרה דותן, שופטת

13
14
15
16

